

Trefffer

12-16

december 2014—nummer 5

Handleiding bij 'Het hogepriesterlijk gebed'

Aanwijzingen voor het gebruik

Door middel van deze Trefffer willen we jongeren bekend maken met het Hogepriesterlijk gebed, zoals we dat vinden in Johannes 17. We willen stilstaan bij het belang van dit gebed en zullen verschillende thema's hieruit bespreken. In de Bijbelstudie staan we stil bij de eerste verzen van Johannes 17. We praten door over de verheerlijking van Jezus en bespreken de kerntekst 'Dit nu is het eeuwige leven, dat zij U kennen, den enigen waarachtigen God, en Jezus Christus, Dien Gij gezondend hebt.' In het deelthema dat daarna besproken wordt - 'Eenheid. En toch zoveel kerken...' - proberen we iets van de ernst van de kerkelijke situatie in Nederland mee te geven. Tegelijkertijd willen we de jongeren iets leren over de eigenheid van de Gereformeerde Gemeenten. Het tweede deelthema gaat over het eeuwige leven, zoals dat in Johannes 17 naar voren komt. Het laatste deelthema behandelt het gebed van Jezus om bewaring van de boze.

Het doel van deze Trefffer is:

- Jongeren bekend maken met de inhoud en het belang van Johannes 17;
- Jongeren laten nadenken over de thema's eenheid, eeuwig leven en bewaring van de boze;
- Jongeren laten nadenken over het Hogepriesterlijke van het lijden en sterven van de Heere Jezus.

Programmasuggesties:

Lezen	Johannes 17
Zingen	Psalm 87:3 (bij: 'Eenheid') Psalm 133 (bij: 'Eenheid') Gebed des Heere: 7 en 8 (bij: 'Bewaring van de boze') Psalm 84:3 (bij: 'Bewaring van de boze') Psalm 103:7 (bij: 'Bewaring van de boze') Psalm 118:14 (bij: 'Eeuwig leven') Psalm 89:1 (bij: 'Eeuwig leven')

Toelichting op de vragen en opdrachten

Blz. 3/4/5 - Bijbelstudie

Vraag 1: Twee keer vraagt Jezus 'Verheerlijk mij'. In welke verzen?

In vers 1 en vers 5.

Vraag 2: Wat bedoelt Jezus met deze vraag?

Jezus was de weg van vernedering gegaan. Hij had de heerlijkheid die Hij had opgegeven, om zo, door de weg van vernedering, pijn en lijden heen, verzoening te doen. Hij is nu bijna aan het eind gekomen van die weg, en zal spoedig weer verhoogd worden.

Vraag 3: Kun jij God de Vader en God de Zoon verheerlijken?

In alle eerlijkheid moet hier naar voren komen dat wij zondaars zijn. Onze natuur is verdorven, en wij kunnen God niet meer verheerlijken. We doen God elke dag óneer aan, door onze zonden.

Vraag 4: Waarom is vers drie zo'n belangrijke tekst?

Hier zijn verschillende antwoorden mogelijk. Probeer de jongeren zoveel mogelijk in eigen woorden het belang weer te geven. Te denken valt aan:

- hier kunnen we zien hoe we eeuwig kunnen leven.
- hier kunnen we lezen dat we de enige, waarachtige God moeten leren kennen.
- Hier lezen we dat Jezus gezonden was door Zijn Vader.

Vraag 5: Het eeuwige leven bestaat uit het kennen van twee dingen. Welke?

1. De enige, waarachtige God.
2. Jezus Christus, Die Gij gezonden hebt.

Vraag 6: Welke opdracht haal jij voor jezelf hieruit?

Vrij antwoord. Eventueel kan verwezen worden naar zondag 9 (over God de Vader) en naar zondag 11 (over Jezus, de Zaligmaker) uit de Heidelbergse Catechismus.

Vraag 7: Wie zijn de 'zij' die in vers 7 genoemd worden?

'De mensen die Gij Mij uit de wereld gegeven hebt.' (vers 6). De kanttekeningen zeggen erbij: 'Namelijk door Uw eeuwige verkiezing.' Ze verwijzen ook naar 2 Timotheüs 2: 19: 'Evenwel het vaste fundament Gods staat, hebbende dit zegel: De Heere kent degenen die Zijne zijn; en: Een iegelijk die den Naam van Christus noemt, sta af van ongerechtigheid.'

Vraag 8: Welke belijdenis zien we in vers 8? Aan welke geschiedenis moet je hierbij denken?

'En zij hebben waarlijk bekend dat Ik van U uitgegaan ben, en hebben geloofd dat Gij Mij gezonden hebt.' Waarschijnlijk komen de jongeren met de belijdenis van Petrus. We vinden deze in Markus 8, vanaf vers 27.

Vraag 9: In vers 11 staat: 'Ik ben niet meer in deze wereld.' Maar Jezus was toch nog wel op aarde? Hoe kan dat dan?

In de kanttekeningen bij dit vers staat: 'Dat is: Ik zal haast uit deze wereld scheiden, met mijn lichamelijke tegenwoordigheid.'

Stelling: Een brief zoals Loïs die kreeg, is voor mij waardevoller van Johannes 17.

Johannes 17 wordt wel eens de erfenis van de Heere Jezus genoemd. Op een bijzondere manier spreekt de Heere Jezus over Zijn kinderen. Hij bidt om eenheid en bewaring. De brief van Loïs is een mooie erfenis. Een erfenis die je zeker kan en mag koesteren. Toch is het slechts een erfenis voor deze tijd. De erfenis van de Heere Jezus verduurt zelfs de eeuwigheid. Daarom krijg dit gebed zoveel waarde in het leven van Gods kinderen.

Blz. 6/7— Eenheid. En toch zoveel kerken...

Opdracht: Kun je vijf verschillende kerken noemen?

Een kleine selectie: Gereformeerde Gemeenten, Gereformeerde Gemeenten in Nederland, Oud Gereformeerde Gemeenten, Protestantse Kerk Nederland, Christelijk Gereformeerde Kerk, Gereformeerde Kerk Vrijgemaakt, Hersteld Hervormde Kerk, Rooms-Katholieke Kerk, etc..

Opdracht: Welke verschillen weet je tussen deze kerken?

Dit antwoord is natuurlijk afhankelijk van de antwoorden die bij de vorige vraag gegeven zijn. Verschillen tussen een aantal kerken zijn duidelijk aan te geven. Misschien een mooie gelegenheid om te benadrukken waarin wij ons onderscheiden van veel andere kerken! Spreek met respect over andere kerkverbanden. Voorkom dat je in een diepe discussie terecht komt, waarbij je strijdt voor (leer van) de Gereformeerde Gemeenten. Hoewel een bepaalde liefde voor en betrekking op de gemeenten wel mag doorklinken. Let er dus ook op dat je richting de jongeren de Gereformeerde Gemeenten afkraakt. Gezond kerkelijk besef mag je de jongeren bij brengen.

Opdracht: Welke overeenkomsten zijn er?

Ook dit antwoord is natuurlijk afhankelijk van de antwoorden die bij de vorige vraag gegeven zijn. Benadruk dat de Heere door zoveel verschillende kerken Zijn Kerk bouwt. In de ene gemeente wordt wellicht meer nadruk op het een gelegd en in de andere kerk meer nadruk op iets anders. Toch wordt dezelfde God gediend.

Vraag: In welk vers vraagt Jezus voor de derde keer om eenheid?

De eerste keer is in vers 11, de tweede keer in vers 21, de derde keer in vers 22.

Vraag b: Ook in de Gereformeerde Gemeente is een scheuring geweest. Weet jij welke?

In 1953 is er een scheuring geweest. Daaruit zijn de Gereformeerde Gemeenten in Nederland ontstaan. Er waren vragen over een predikant en docent van de Theologische School, dominee Steenblok. Toen deze docent door de Generale Synode uit zijn functie als docent ontheven werd, door eenzijdigheid in zijn lessen en preken, heeft hij met de mensen en gemeenten die hem volgden de Gereformeerde Gemeenten

in Nederland opgericht. In die tijd zijn niet altijd fraaie standpunten ingenomen. Ds. M. Golverdingen is hierop gepromoveerd. In zijn proefschrift 'Vernieuwing en Verwarring' wordt meer informatie gegeven over deze periode. Ook heeft hij het boek 'Kleine geschiedenis van de gereformeerde Gezindte' geschreven. Het voert echter te ver om dit volledig met tieners te bespreken.

Vraag: Werken de kerken in jouw plaats samen? Zo ja, waarin?

Het zou mooi zijn als de jongeren dit zelf weten. Probeer, ook als er geen grootschalige initiatieven in uw woonplaats zijn, toch de kleine dingen te benoemen. U kent denken aan: een zangavond die met meerdere kerken georganiseerd wordt, een jaarlijks kerkenoverleg, diaconale projecten, schoolbestuur, Bijbellessen op de openbare scholen etc.

Vraag d: Kun je iets bedenken waarin de kerken in jouw plaats ook zouden kunnen samenwerken?

Waarschijnlijk komen de jongeren met ongenueerde antwoorden en grote projecten. Geef hier ruimte voor, maar laat ze ook nadenken over de haalbaarheid ervan. Laat ook juist de kleine aanzetten zien! Zie voor ideeën het antwoord bij de vorige vraag.

Stelling: Dat er zoveel verschillende kerken zijn, is niet mijn schuld.

Jongeren groeien op in een kerk. Juist in de tienerleeftijd worden andere kerken vaak erg aantrekkelijk. Daar waar net iets meer kan of mag. Jongeren snappen vaak ook niet waar 'moeilijk' over gedaan wordt en waarom verschillen zo groot uitvergroot worden. De wortels waaruit verschillende gemeenten ontstaan zijn, zijn of niet bekend of worden ervaren als niet relevant.

Jongeren zitten op school bijvoorbeeld met jongeren uit allerlei kerkgenootschappen. Dit doortrekt ook de vriendengroepen. Daarom zullen zij ook niet ervaren dat zij schuldig zijn aan de verscheidenheid.

Overigens, veel jongeren ervaren niet dat ze (doop)lid van de Gereformeerde Gemeenten zijn. Ze zullen niet snel zeggen: Ik ben 'Gergemmer'. Ze zullen veel eerder zeggen dat ze christen zijn.

Blz. 8/9—Levens zat of ... eeuwig leven?

Vraag: In welk vers lezen we over eeuwig leven?

Dat is vers 3.

Vraag: Wat wordt er gezegd over dat eeuwige leven?

'Dit nu is het eeuwige leven, dat zij U kennen, de enigen waarachtigen God, en Jezus Christus, Die Gij gezond hebt.'

Vraag: Hoe kun je deze enige waarachtige God leren kennen?

Jongeren zullen vaak antwoorden geven als 'door te bidden', 'door in de Bijbel te lezen', 'door naar de kerk te gaan' enzovoorts. In dit verband is het mooi om te verwijzen naar 1 Samuel 3:7, waar staat: 'Doch Samuël kende den HEERE nog niet; en het woord des HEEREN was aan hem nog niet ge-

openbaard.' Dit gaat over de jonge Samuel, die ongetwijfeld van zijn moeder en van Eli al veel over de Heere had gehoord. Er zijn veel middelen die gebruikt kunnen worden om God te leren kennen, maar God leren kennen door ervaring is een wonder door God Zelf gegeven!

Stelling: Als je netjes leeft, kom je ook in de hemel

Waarschijnlijk zullen veel jongeren het met deze stelling eens zijn. Toch wordt ook steeds meer gehoord dat bijv. Moslims of Hindoes ook zalig kunnen worden. Vooral als ze netjes leven en weinig uitpattingen hebben. Zij geloven echter niet in de Zoon van God en zouden dan zalig worden buiten het Borgwerk van Christus. Dit is een absolute misvatting. De Heere vraagt van ons om 'netjes' te leven. Hij heeft Zijn wet gegeven en vraagt van ons volkomen gehoorzaamheid. Betrek hierbij ook Zondag 44 uit de HC.

Vraag: Wat betekent de uitdrukking: 'De eeuwigheid zal te kort zijn om de Heere te danken'?

Het is een uitdrukking en daardoor misschien lastig uit te leggen. De eeuwigheid is immers zonder einde. Toch zullen Gods kinderen nooit klaar zijn met Hem te danken, voor Zijn liefde, Zijn trouw, Zijn Verlossingsplan. Het geeft iets weer van de grote genade die God in Zijn Zoon Jezus Christus wilde geven aan verloren zondaren. Het geeft aan de andere kant ook iets weer van de nameloze ellende van deze zondaren als ze deze genade niet leren kennen.

Opdracht: Geef in de onderstaande tabel de woorden uit de Catechismus in eigen woorden weer.

In deze tabel gaat het over Zondag 12 van de HC.

Profeet (taak: leren) - Heeft de verborgen wil van God van onze verlossing volkomen geopenbaard.

- Openbaren: bekend maken/laten zien
- Verborgen: voor ons niet bekend

Priester (taak: offeren) - Heeft ons met de enige offerande van Zijn lichaam verlost en treedt met Zijn voorbeding steeds tussen bij de Vader.

- De enige offerande van Zijn lichaam: door Zijn kruisdood
- Tussentreden: als een advocaat bemiddelen

Koning (taak: reageren) - Regeert ons met Zijn Woord en Geest en beschut en behoudt ons bij de verkregen verlossing.

- Woord en Geest: door de Bijbel en de Heilige Geest.

Blz. 10/11—Bewaring van de boze

Vraag 1: Wat is 'de boze' precies? Kijk ook eens bij de kanttekeningen, daar worden drie dingen genoemd.

In de kanttekeningen staat het volgende: 'Dat is, van de verleiding des Satans, der zonde en der wereld.' Vanuit het Grieks kan 'het boze' ook wel vertaald worden met 'het kwaad'. Sommige verklaarders wijzen erop dat dit gebed dan ook kan betekenen dat de discipelen bewaard worden om het kwade te dóen. Dus om staande te blijven in alle verleidingen.

Vraag 2: Hebben Gods kinderen deze bescherming ook nodig?

Ja, juist! Dit gebed gaat over Jezus' discipelen en over degenen die door hun woord in Hem gaan geloven. Gods kinderen blijven hun leven lang last houden van hun zondige natuur en van de verleidingen om hen heen. Misschien een mooie aanleiding voor een leidinggevende om wat te vertellen uit het eigen geloofsleven?

Vraag 3: Wat kunnen we leren uit het 15e vers?

Als je in moeilijkheden zit, kun je wel eens wensen om daaruit gehaald te worden. Maar Jezus wijst ons een andere weg: volharden in moeilijke omstandigheden. Een andere les: Jezus bidt voor zijn kinderen in moeite en verdriet! Wat een troost kan dat geven!

Vraag 4: Waarom past het voorbeeld van de chocola hier zo goed bij?

Iemand weghalen uit de problemen is de 'makkelijke' oplossing. Juist van het blijven in de moeite en het verdriet leren mensen wat. De Bijbel gebruikt ook het voorbeeld van het louteren. Onbewerkt, ruw goud wordt in het vuur gebracht. Dat is pijnlijk en moeilijk. Maar dat brengt ook wat goeds: het goud wordt zuiverder; alle verontreinigingen worden eruit gehaald.

Vraag 5: Merk je dat je deze bewaring nodig hebt? Waarin merk je dat vooral?

Een heel persoonlijk antwoord. Een mooie gelegenheid om met elkaar te praten over de moeilijke en lastige dingen in het leven.

Vraag 6: Kun je nog meer momenten noemen waarin Jezus Zijn zorg voor Zijn discipelen laat zien?

In de hof van Gethsemané: 'Indien gij dan Mij zoekt, zo laat dezen heengaan.' Bij de wonderbare visvangst: het eten ligt al op het vuur.

Vraag 7: Wat betekent dit voor jou?

Persoonlijk antwoord: mag ik, mag jij al delen in de zorg van Jezus voor Zijn kinderen?

Blz. 12—De kleding van de hogepriester

Op de achterkant van deze Treffer is te zien welke kleding de hogepriester in het Oude Testament droeg. Ook deze kleding wees, net als de hele tempeldienst in het Oude Testament, naar de komende Messias.

Bespreek met de jongeren de verschillende elementen van de kleding en welke lijnen er getrokken kunnen worden naar het lijden en sterven van de Heere Jezus. Hierover is in diverse verklaringen geschreven.

Werkvormen

Workshops (vooral geschikt voor een oudere groep)

Allereerst houdt een leidinggevende een inleiding over het belang en de inhoud van het hogepriesterlijk gebed. Daarvoor kan de eerste pagina van de Bijbelstudie, en de deelthema's gebruikt worden. Gebruik vooral ook de aansprekende voorbeelden. Na de pauze kunnen er verschillende 'workshops' gekozen worden.

De workshop-opzet bij Treffer is uitgetoetst in een gemeente. Tijdens die avond zijn drie workshops gegeven:

- De Bijbelstudie over pagina 3, 4 en 5 voor degenen die graag nog wat meer willen weten over het onderwerp.
- Een schilderij maken over een thema van de avond. Nodig: een schildersdoek en veel verf. (In de try-out werd er bijv. een wereldbol geschilderd, met daarop allemaal poppetjes die elkaars hand vasthouden, als verbeelding van het thema 'Opdat zij allen een zijn...')
- Met elkaar een melodie bedenken voor een letterlijke Bijbeltekst uit Johannes 17, instuderen, zodat het makkelijk te onthouden is. (In de try-out werd Johannes 17: 3 en vers 15 geleerd en gezongen.)

Laat na de Bijbelstudie iedereen opschrijven wat hij/zij graag mee wil nemen/onthouden van de Bijbelstudie. Laat iedereen dit opschrijven op een groot vel papier of flip-over. Laat de schilders het schilderij presenteren, en de zangers hun lied zingen. Zo heb je aan het eind een mooie oogst van wat gedaan is.

Carroussel

Allereerst wordt er een inleiding gegeven over het deelthema 'Bewaring van de boze.' Daarna maken we in groepjes de vragen die bij het thema horen. Na de pauze (met natuurlijk lekker chocolaatjes!) maken we een carroussel: drie stations, waarbij de groepen elke keer tien minuten zijn. Bij station 1 maken de jongeren een woordweb over het onderwerp. Bij station 2 leren we vers 15 uit het hoofd. Zorg voor een aansprekende vorm: zingend, ballonnen prikkend (op elke ballon een woord van de tekst schrijven, elke keer een ballon lek prikken), met gebaren etc. Bij station 3 schrijven we kaartjes voor mensen die wel een beetje bijzondere zorg van de jongeren kunnen gebruiken, misschien met chocolaatjes erbij?

Bij grote groepen kunnen de carroussels of verdubbeld worden, of er kunnen extra stations bedacht worden.

Creatief

Bespreek eerst met elkaar blz. 12 en de link naar het werk van de Heere Jezus. Verdeel de groep daarna in kleinere groepjes. Geef elk groepje veel verschillende soorten papier (bijv. flap-over vellen of behangrollen), stiften, lijm en scharen. Laat de jongeren daarna de kleding van de hogepriester na maken en daarbij op de kleding extra opmerkingen, bijbelteksten, citaten etc. schrijven.

Leestips

Thema eenheid:

- Vernieuwing en verwarring, *ds. M. Golverdingen*
- Tot in het duizendste geslacht, *ds. M. Golverdingen*

Thema eeuwigheid:

- Naar de hemel, *ds. Van Ruitenburg*